

**การศึกษา ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่
เลขานุการคณะอนุกรรมการอัตรากำลังขั้นต่ำจังหวัด**

โดย

**นางสาวพัชรี อัสสธีรณวัฒน์
ตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 7ว**

**ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 8ว
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กระทรวงแรงงาน**

3 12.05.6
พ524ก
2546

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

09065

การศึกษา ปัญหาและ

คำนำ

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ
อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและสภาพปัญหา
ในการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด เพื่อหาแนวทาง
แก้ไขและสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ศึกษาหวังว่า การศึกษาในครั้งนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
และผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะทำการศึกษาประเมินในระยะต่อไป และขอขอบคุณเลขานุการ
คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ตลอดจน
บุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนให้ผลการศึกษาฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

น.ส.พัชรี อัสสธีรนิวัดน์

กันยายน 2546

บทคัดย่อ

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นมาตรการหนึ่งที่รัฐบาลในหลาย ๆ ประเทศนำมาใช้เพื่อให้การคุ้มครองแก่ลูกจ้างให้ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม โดยมุ่งหวังให้ลูกจ้างสามารถดำรงชีพอยู่ได้เหนือระดับความยากจน

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ใช้อยู่ในช่วงที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติทางด้านเศรษฐกิจ เมื่อปี พ.ศ. 2540 ทำให้เกิดข้อคิดว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ประกาศใช้อยู่นั้นไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและการครองชีพที่แท้จริงของแต่ละท้องที่ ซึ่งมีผลกระทบต่อการทำงานและการลงทุนในภูมิภาค กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (ในครั้งนั้น) จึงได้ประกาศใช้นโยบายกระจายอำนาจการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้ทุกจังหวัดกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่เหมาะสมของตนเองภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและสภาพปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด เพื่อหาแนวทางแก้ไขและสนับสนุนให้การปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากแบบสอบถามความคิดเห็นของเลขานุการคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดต่อการปฏิบัติงานและการดำเนินการในด้านต่าง ๆ นับตั้งแต่การจัดเตรียมข้อมูล เอกสารเพื่อใช้ประกอบในการประชุม การจัดการประชุม การนัดหมายประชุมเพื่อให้ครบองค์ประชุม ฯลฯ ผลของการศึกษาได้แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว สิ่งสำคัญที่เป็นปัญหาหลักและทำความลำบากใจให้แก่เลขานุการคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด คือ การหาข้อมูลเชิงเศรษฐกิจ ที่จะนำมาใช้ประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด เนื่องจากไม่มีข้อมูลในระดับจังหวัดที่จะหาได้ ดังนั้นในระยะสั้นจึงควรได้มีการพัฒนาระบบการสืบค้นข้อมูลจากสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อให้จังหวัดสามารถมีข้อมูลของตนเอง และในอนาคตข้างหน้าคงจะต้องให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดทำข้อมูลระดับจังหวัดอย่างสมบูรณ์

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทคัดย่อ (1)

สารบัญ (2)-(4)

สารบัญตาราง (5)

บทที่

1 บทนำ 1-7

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา 5

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5

1.4 ขอบเขตการศึกษา 6

1.5 วิธีการศึกษา 7

บทที่

2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 8-21

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับค่าจ้างขั้นต่ำ 8

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ 9

2.3 หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
ที่เป็นสากล 13

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเลขานุการ 14

บทที่

3	เนื้อหาและผลการศึกษา	22-59
3.1	ข้อมูลจังหวัดตามภาคที่ตอบแบบสอบถาม	23
3.2	ประสบการณ์ในการทำหน้าที่เป็นเลขานุการ คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	24
3.3	การใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 87 ของพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541	25
3.4	การเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลหรือ เกณฑ์ชี้วัดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในมาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541	45
3.5	การจัดประชุมคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กำหนด ให้จัด 2 เดือน/ครั้ง	48
3.6	การให้ลำดับความสำคัญในประเด็นหน้าที่ที่กำหนดให้ เลขานุการคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดปฏิบัติ ...	51
3.7	ความคิดเห็นต่อปัญหา / อุปสรรคในการจัดประชุมและ ดำเนินการประชุมคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จังหวัด	56
3.8	ความต้องการขอรับการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือ ด้านการปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการอัตรา ค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	58

บทที่

4	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	60-65
4.1	ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้ ในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด.....	61

(4)

หน้า

4.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดประชุมและดำเนินการ ประชุมคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	63
--	----

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมา แยกตามภาคต่าง ๆ	23
3.2 ประสิทธิภาพในการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	24
3.3 จำนวนและร้อยละของหลักเกณฑ์ทั้ง 10 ข้อ	27
3.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ข้อมูลอื่น ๆ	46
3.5 จำนวนและร้อยละที่แสดงถึงความสามารถในการจัดประชุม คณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดในปีงบประมาณ 2545 ..	49
3.6 ลำดับความสำคัญของประเด็นหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดต้องดำเนินการ	52